

Antibioticagebruik verlagen uit idealisme

Nog druk bezig met de nasleep van een bedrijfsverhuizing vanuit Vroomshoop naar Bathmen, wil varkenshoudster Ankie Borger de antibioticumpot stijf dicht gaan houden. Zonder te romantiseren wil ze haar idealen verwezenlijken. Hoe doet ze dat en kunnen we daarvan leren?

FRANK DE VRIES

Veel varkenshouders en varkensdierenartsen zijn druk in de weer met het onderwerp dierdagdoseringen antibioticumgebruik. En dat gebeurt natuurlijk niet zomaar, het moet van Den Haag. Onze humane medicijnen raken uitgeput als we in de veehouderij zo doorgaan, is de gedachte. Resistentie ligt op de loer. Zeugenhoudster Ankie Borger en haar bedrijfsdierenarts Valentijn Thuring van Varkensartsen Twente/Salland zijn ook druk met dit onderwerp bezig. Maar mevrouw Borger meer vanuit haar idealen dan vanuit het moeten.

Verhuizing westwaarts

In augustus 2010 verhuisde het gezin Borger met hun gehele vermeerderingsbedrijf vanuit Vroomshoop naar Bathmen (Overijssel). Die verplaatsing was nodig omdat op de locatie Vroomshoop geen enkele uitbreiding meer mogelijk was. Het bedrijf zat daar op slot. Een bestaand varkensbedrijf in Bathmen bood de oplossing. Er werden 150 zeugen meeverhuisd en op dit moment bestaat de zeugenstapel van het vermeerderingsbedrijf uit 350 Topigs 50 zeugen. De verhuizing gaf de kans om dingen anders te gaan doen dan voorheen. Laten we eens kijken wat allemaal. Borger: "Op het nieuwe bedrijf zijn we gelijk overgestapt op het 3-wekensysteem. Dat bleek een hele goede keus te zijn. Door de introductie van dit systeem hebben we een week leegstand ingebouwd. Die tijd is nodig om goed te reinigen, ontsmetten en drogen. Ik werk nu ook met meer rust, omdat ik die week hard nodig heb." Op het nieuwe bedrijf is de totale indeling van de groepen veel beter dan voorheen. Alle specifieke leeftijdsgroepen hebben

hun eigen stal. Dat voorkomt een gesleep met dieren en het zorgt voor minder menging en gevechten.

Alternatieve middelen

Diarree bij de biggen was de grootste 'antibioticumslurper'. Borger vond dit erg vervelend en wilde dat aanpakken. Ze weet dat een gezonde big de basis is voor later. Daarom startte ze met het beter in conditie krijgen van de zeugen. Dat was nog een hele klus. Niet alleen was er meer observatie nodig, ook de automatische voerstations vroegen veel aandacht. Een paar waren niet in orde, waardoor sommige zeugen te veel of te weinig aten. En dat resulteerde in schrale of juist te dikke zeugen in de kraamstal. Nu is dat veel beter. De voerstations doen het perfect en de waarneming aan de zeugen gebeurt routinematig heel vaak.

Bij de gespeende biggen worden zo'n drie dagen zuren door het voer toegepast. En als biggen bij de zeug diarree hebben, geeft Borger die betreffende zeug een flinke scheut azijn door het voer. Dierenarts Thuring geeft aan dat die scheut wel een halve liter mag zijn. Daar hebben de zogende biggen baat bij. Kort na de toepassing van de azijn stopt de diarree meestal. Hoe dat precies werkt is niet bekend, maar het werkt. En daar gaat het om. Belangrijk blijft het voorkomen van die diarree door goede voeding en hygiëne, aldus Thuring.

Idealist versus realist

Laatst was er in drie hokken diarree bij de biggen. Borger besloot een hok te laten behandelen met amoxicilline en de twee andere hokken onbehandeld te laten uitzieken. En wat bleek? De biggen in het behandelde hok konden een week eerder

van het bedrijf af dan de onbehandelde dieren. Die moesten nog een week langer voor het eindgewicht. Dat betekende een week extra kosten, waaronder voerkosten. De kosten van de amoxy lagen veel lager dan die extra kosten. Toch zal Borger in de toekomst, als zoiets zich weer voordoet, de biggen niet meer behandelen met antibiotica. Ze is daarin, naar haar eigen zeggen, een idealist. "Ik ga voor mijn idealen en een daarvan is het zo min mogelijk toepassen van diergeneesmiddelen. Eigenlijk zou ik een omschakeling willen maken naar een biologisch varkensbedrijf. Maar op dit moment zijn de kosten voor die omschakeling voor ons absoluut onhaalbaar."

Biosecurity op het bedrijf

Biosecurity is een 'toverwoord' van de laat-

ste jaren. Het betekent in feite de verschillende maatregelen die enerzijds de insleep van ziekteverwekkers of andere schadelijke agentia tegengaan (uit de omgeving of via aanvoer van dieren, ongedierte, bezoekers, transportmiddelen, materialen (externe biosecurity) en anderzijds de verspreiding of de impact van aanwezige agentia op het bedrijf zelf minimaliseren (interne biosecurity).

De introductie van het 3-wekensysteem op dit bedrijf heeft de interne biosecurity aanzienlijk verbeterd. Er zijn nu immers minder dierbewegingen op het bedrijf dan voordat dit systeem werd toegepast. De verschillende stallen voor de verschillende groepen dieren helpen daar ook aan mee. En voor iedere afdeling gebruikt Borger ander materiaal en andere bedrijfskleding.

Kleine hoeveelheid kopen

Laatst had Borger een probleempje bij de biggen. Er werd besloten om te medicineren door het voer. In haar geval bleek de kleinste hoeveelheid een antibioticumpot van 5 kg te zijn. Daar had Borger eigenlijk geen zin in. "Ik koop het liefst die hoeveelheid aan die ik nodig heb, en niet meer." Thuring legt uit dat vanwege bestaande wetgeving zijn dierenartsenapotheek niet mag uitponden; alleen hele verpakkingen kunnen worden geleverd. Hij ziet dit verzoek als een signaal voor het verantwoord omgaan met medicijnen.

Overigens doet stal Borger het heel goed uitgedrukt in dierdagdoseringen. Het laatste kwartaal van 2010 was het getal 6,3 en de laatste maanden is dit zelfs gezakt naar 1,6.

Bedrijfsgegevens

De familie Borger heeft een vermeerderingsbedrijf in het Overijsselse Bathmen.

In augustus 2010 zijn ze naar deze locatie verhuisd vanuit Vroomshoop. Het bedrijf telt 350 Topigs 50 zeugen. Op de foto bedrijfsdierenarts Valentijn Thuring.

FOTO: TWAN WIERMANS